

Les coses que es van quedar per dir

Joan Garí

Oferir “un taüt de paper i un destí de personatge” a sa mare morta és l'objectiu d'aquest llibre. No es tracta, doncs, d'una obra de ficció, sinó de la rememoració d'una biografia real amb els recursos propis de la narrativa. *Res no s'oposa a la nit* és, d'entrada, un text emotiu, que sap tocar fibres sense sentimentalismes barats. El suïcidi de Lucile, la mare de la narradora, desencadena una perquisició arrels avall d'una família on els suïcidis han estat deplorablement habituals.

Lucile es va criar en una família nombrosa al capdamunt de la qual hi havia Georges, antic copartípic del diari col·laboracionista *Révolution Nationale*. Aquest pare, però, imposa una atmosfera liberal de portes endins, no exempta d'un cert doble fons moral. En els escrits pòstums de Lucile la seua filla descobrirà una suposada violació que va patir a mans paternes, a 16 anys. Aquesta revelació obri la porta a l'història de Georges com a depredador sexual de la seua família. D'una manera o altra, l'episodi degué accelerar o fins i tot desencadenar els problemes psíquics de Lucile. El seu trastorn bipolar la va portar al psiquiàtric en més d'una ocasió. Fins i tot va intentar ser atesa per Jacques Lacan en un episodi rocambolesc que es va saldar amb una bufetada per a la pobra orada. Lacan, vell i impacient –malalt de mort–, es negà a atendre aquella història que s'havia presentat cruament a la seua consulta. Bufetejar-la va ser la seua

Res no s'oposa a la nit

DELPHINE DE VIGAN

Traducció d'Oriol Sánchez i Vaqué

Edicions 62

Barcelona, 2012

375 pàgines / 19,90 euros

EL TEMPS

Delphine de Vigan

“Des de ben petita l'autora sabrà que hi ha vides tan denses, tan farcides de plecs i revoltes, que haurien de ser viscudes per moltes persones alhora”

indelicada manera d'explicar-li que no tenia ganes de tractar el seu alifac, que no eren temps ni maneres.

L'origen de l'escriptura d'aquest llibre, si hem de fer cas de la seua autora, és 1980: en aquesta data Lucile és ingressada per primera vegada en un psiquiàtric. Temps després, a dalt d'un taxi, el conductor pregunta a Delphine de Vigan pel seu ofici. “Escric”, li contesta. “I a què es deu?”, retruca el taxista. I és aquesta segona qüestió el que De Vigan intenta contestar al llarg de les 400 pàgines de *Res no s'oposa a la nit*. La causa de tot, doncs, és la malaltia de la mare, aquella criatura bellíssima (fou model publicitària en plena infantesa) que enlluernava tothom i que va acabar suïcitant-se a 61 anys, farta potser de no reconèixer en l'espill una imatge tolerable d'ella mateixa. La llegenda d'aquesta mare-beutat (la foto de la portada del llibre és la Lucile de jove), sollada pel seu propi pare, alienada i incapaç de tocar de peus a terra, serà emotivament evocada en un volum que per si mateix pot justificar l'obra d'un escriptor.

Delphine de Vigan, però, és també l'autora d'*Els dies sense fam*, on recapitula els seus episodis d'anorèxia sotmesos a l'esbojarrat dictat d'una mare alienada. L'anorèxia serà superada, el suïcidi de la mare serà superat, les altres revelacions familiars seran superades, però el que potser no podrà superar mai és la sensació que deixava a l'autora aquella cançó de Jeannette, “¿Por qué te vas?”, que havia escoltat amb sa mare en la pel·lícula de Carlos Saura *Cría cuervos*: “Bajo la penumbra de un farol se dormirán, todas las cosas que quedaron por decir, se dormirán”.

Esdevingut himne familiar, el vell tema de José Luis Perales informarà des de ben petita la sensació en l'autora que hi ha vides tan denses, tan farcides de plecs i revoltes, que haurien de ser viscudes per moltes persones alhora. Però la que li ha tocat en sort és personal i intransferible. I la literatura n'ha eixit beneficiada.